

**Principles on Choice of Law in
International Commercial Contracts**
(approved on 19 March 2015)

**Начела о избору меродавног права
у међународним трговинским уговорима**
(одобрена 19. марта 2015. године)

Preamble

1. This instrument sets forth general principles concerning choice of law in international commercial contracts. They affirm the principle of party autonomy with limited exceptions.
2. They may be used as a model for national, regional, supranational or international instruments.
3. They may be used to interpret, supplement and develop rules of private international law.
4. They may be applied by courts and by arbitral tribunals.

**Article 1
Scope of the Principles**

1. These Principles apply to choice of law in international contracts where each party is acting in the exercise of its trade or profession. They do not apply to consumer or employment contracts.
2. For the purposes of these Principles, a contract is international unless each party has its establishment in the same State and the relationship of the parties and all other relevant elements, regardless of the chosen law, are connected only with that State.
3. These Principles do not address the law governing –

Преамбула

1. Овај правни инструмент прописује општа начела која се односе на избор меродавног права у међународним трговинским уговорима. Њима се потврђује примена начела аутономије воље уговорних страна уз одређена ограничења.
2. Могу се користити као модел за израду националних, регионалних, наднационалних и међународних правних инструмената.
3. Могу се користити за тумачење, допуну и унапређење правила међународног приватног права.
4. Могу их примењивати судови и арбитражни судови.

**Члан 1
Обим примене Начела**

1. Начела се примењују на избор меродавног права у међународним уговорима у којима уговорне стране наступају вршећи своју трговинску делатност или професију. Не примењују се на потрошачке уговоре и уговоре о раду.
2. У смислу ових Начела сваки уговор је међународни, осим онај у којем све уговорне стране имају места пословања у истој држави и у коме су однос уговорних страна и сви остали релевантни елементи, без обзира на изабрано право, везани само за ту државу.
3. Ова Начела се не односе на право које је меродавно за -

(a) the capacity of natural persons;	(a) пословну способност физичких лица;
(b) arbitration agreements and agreements on choice of court;	(б) арбитражни споразум и споразум о избору надлежног суда;
(c) companies or other collective bodies and trusts;	(в) привредна друштва, удружења и задужбине (трустове);
(d) insolvency;	(г) неспособност плаћања;
(e) the proprietary effects of contracts;	(д) стварноправна дејства уговора;
(f) the issue of whether an agent is able to bind a principal to a third party.	(ђ) питање да ли је заступник овлашћен да обавезе властодавца према трећим лицима.

**Article 2
Freedom of choice**

1. A contract is governed by the law chosen by the parties.
2. The parties may choose –
 - (a) the law applicable to the whole contract or to only part of it; and
 - (b) different laws for different parts of the contract.
3. The choice may be made or modified at any time. A choice or modification made after the contract has been concluded shall not prejudice its formal validity or the rights of third parties.
4. No connection is required between the law chosen and the parties or their transaction.

**Article 3
Rules of law**

The law chosen by the parties may be rules of law that are generally accepted on an

**Члан 2
Слобода избора меродавног права**

1. За уговор је меродавно право које су уговорне стране изабрале.
2. Уговорне стране могу да изаберу –
 - (a) право које ће се примењивати у односу на цео уговор или на део уговора; и
 - (б) више различитих права за различите делове уговора.
3. Избор меродавног права се може извршити и променити у сваком моменту. Избор или промена избора меродавног права извршени после закључења уговора не утичу на формалну пуноважност уговора нити на права трећих лица.
4. Не захтева се постојање везе између изабраног права и уговорних страна или њиховог правног посла.

**Члан 3
Недржавна правна правила**

Уговорне стране могу изабрати као меродавна правна правила која су опште

international, supranational or regional level as a neutral and balanced set of rules, unless the law of the forum provides otherwise.

Article 4
Express and tacit choice

A choice of law, or any modification of a choice of law, must be made expressly or appear clearly from the provisions of the contract or the circumstances. An agreement between the parties to confer jurisdiction on a court or an arbitral tribunal to determine disputes under the contract is not in itself equivalent to a choice of law.

Article 5
Formal validity of the choice of law

A choice of law is not subject to any requirement as to form unless otherwise agreed by the parties.

Article 6
Agreement on the choice of law and battle of forms

1. Subject to paragraph 2 –

(a) whether the parties have agreed to a choice of law is determined by the law that was purportedly agreed to;

(b) if the parties have used standard terms designating two different laws and under both

прихваћена на међународном, наднационалном и регионалном нивоу као неутралан и уравнотежен скуп правних правила, осим ако право форума не предвиђа друкчије.

Члан 4
Изричит и прећутан избор меродавног права

Избор меродавног права и свака промена избора меродавног права морају се извршити изричито или несумњиво проистицати из одредаба уговора или из околности случаја. Споразум уговорних страна да повере надлежност за решавање спорова из датог уговора суду или арбитражном суду није сам по себи исто што и избор меродавног права.

Члан 5
Формална пуноважност избора меродавног права

Не захтева се посебна форма за избор меродавног права, осим ако се уговорне стране друкчије не споразумеју.

Члан 6
Споразум о избору меродавног права и сукоб стандардних услова

1. Уз резерву предвиђену у ставу 2 овог члана –

(a) питање да ли су уговорне стране изабрале меродавно право решава се по праву које су уговорне стране наводно изабрале.

(б) ако су уговорне стране разменом стандардних услова одредиле два различита

of these laws the same standard terms prevail, the law designated in the prevailing terms applies; if under these laws different standard terms prevail, or if under one or both of these laws no standard terms prevail, there is no choice of law.

2. The law of the State in which a party has its establishment determines whether that party has consented to the choice of law if, under the circumstances, it would not be reasonable to make that determination under the law specified in paragraph 1.

Article 7 Severability

A choice of law cannot be contested solely on the ground that the contract to which it applies is not valid.

Article 8 Exclusion of *renvoi*

A choice of law does not refer to rules of private international law of the law chosen by the parties unless the parties expressly provide otherwise.

Article 9 Scope of the chosen law

1. The law chosen by the parties shall govern

права, и према оба та права исти стандардни услови имају предност, примењује се право изабрано у стандардним условима који имају предност; ако према тим правима различити стандардни услови имају предност, или ако према једном или оба та права ниједни стандардни услови немају предност, сматра се да није извршен избор меродавног права.

2. Право државе у којој се налази место пословања уговорне стране меродавно је за утврђивање да ли се та уговорна страна сагласила са извршеним избором меродавног права, ако, према околностима случаја, не би било разумно утврђивати ту чињеницу применом права из става 1 овог члана.

Члан 7 Самосталност клаузуле о избору меродавног права

Избор меродавног права се не може оспоравати само на основу чињенице да уговор на који се примењује изабрано право није пуноважан.

Члан 8 Искључење *renvoi*

Избор меродавног права се не односи на правила међународног приватног права оног права које су уговорне стране изабрале, осим ако уговорне стране изричито не предвиде друкчије.

Члан 9 Обим примене изабраног меродавног права

1. Право које су уговорне стране изабрале

all aspects of the contract between the parties, including but not limited to –

(a) interpretation;

(b) rights and obligations arising from the contract;

(c) performance and the consequences of non-performance, including the assessment of damages;

(d) the various ways of extinguishing obligations, and prescription and limitation periods;

(e) validity and the consequences of invalidity of the contract;

(f) burden of proof and legal presumptions;

(g) pre-contractual obligations.

2. Paragraph 1(e) does not preclude the application of any other governing law supporting the formal validity of the contract.

Article 10 Assignment

In the case of contractual assignment of a creditor's rights against a debtor arising from a contract between the debtor and creditor –

(a) if the parties to the contract of assignment have chosen the law governing that contract, the law chosen governs mutual rights and obligations of the creditor and the assignee arising from their contract;

(b) if the parties to the contract between the debtor and creditor have chosen the law

меродавно је за сва питања уговора између уговорних страна, као што су на пример –

(a) тумачење уговора;

(б) права и обавезе проистекле из уговора;

(в) испуњење уговора и последице неиспуњења уговора, укључујући одмеравање накнаде штете;

(г) различити облици престанка обавеза, преклузивни рокови и застарелост потраживања;

(д) пуноважност уговора и последице ништавости уговора;

(ђ) терет доказивања и правне претпоставке;

(е) предуговорна одговорност.

2. Тачка (д) става 1 не спречава примену другог меродавног права према којем се може установити формална пуноважност уговора.

Члан 10 Уступање потраживања

У случају уговорног уступања потраживања које поверилац има према дужнику, а које проистиче из уговора између повериоца и дужника –

(a) када су стране уговора о уступању изабрале меродавно право за тај уговор, изабрано право је меродавно за међусобна права и обавезе уступеоца потраживања и пријемника проистекле из тог уговора;

(б) када су поверилац и дужник као стране уговора изабрали меродавно право за тај

governing that contract, the law chosen governs –

- (i) whether the assignment can be invoked against the debtor;
- (ii) the rights of the assignee against the debtor; and
- (iii) whether the obligations of the debtor have been discharged.

Article 11

Overriding mandatory rules and public policy (*ordre public*)

1. These Principles shall not prevent a court from applying overriding mandatory provisions of the law of the forum which apply irrespective of the law chosen by the parties.
2. The law of the forum determines when a court may or must apply or take into account overriding mandatory provisions of another law.
3. A court may exclude application of a provision of the law chosen by the parties only if and to the extent that the result of such application would be manifestly incompatible with fundamental notions of public policy (*ordre public*) of the forum.
4. The law of the forum determines when a court may or must apply or take into account the public policy (*ordre public*) of a State the law of which would be applicable in the absence of a choice of law.
5. These Principles shall not prevent an arbitral tribunal from applying or taking into account public policy (*ordre public*), or from applying or taking into account overriding mandatory provisions of a law other than the law chosen by the parties, if the arbitral

уговор, изабрано право је меродавно за питања –

- (i) да ли уступање има дејство према дужнику;
- (ii) каква права пријемник има према дужнику; и
- (iii) да ли се дужникова обавеза сматра испуњеном.

Члан 11

Најважнији принудни прописи и јавни поредак (*ordre public*)

1. Ова Начела не спречавају суд да примени најважније принудне прописе права форума који се примењују без обзира на меродавно право које су уговорне стране изабрале.
2. Право форума одређује када суд може или мора да примени или да узме у обзир најважније принудне прописе другог права.
3. Суд може да искључи примену одредбе меродавног права које су уговорне стране изабрале само ако и утолико уколико би последице примене те одредбе биле очигледно у супротности са основним појмовима јавног поретка (*ordre public*) форума.
4. Право форума одређује када суд може или мора да примени или узме у обзир јавни поредак (*ordre public*) државе чије би право било меродавно у одсуству избора меродавног права.
5. Ова Начела не спречавају арбитражни суд да примени или узме у обзир јавни поредак (*ordre public*), нити да примени или узме у обзир најважније принудне прописе права које уговорне стране нису изабрале, уколико је арбитражни суд дужан или овлашћен да

tribunal is required or entitled to do so.

их примени или узме у обзир.

Article 12
Establishment

If a party has more than one establishment, the relevant establishment for the purpose of these Principles is the one which has the closest relationship to the contract at the time of its conclusion.

Члан 12
Место пословања

Када уговорна страна има више од једног места пословања, место пословања које ће бити релевантно у смислу ових Начела је оно које има најближу везу са уговором у време његовог закључења.